

A: Tjekliste: Diuretika titrering, bivirkninger og særlige forhold

	Spirolacton a 100 mg	Furosemid a 40 mg										
Trin 1	1	0										
Trin 2	2 (1)	1										
Trin 3	2	2										
Trin 4	3	2										
Trin 5	4	4										
Trinskift	1 trinskift per besøg ved op og nedtitrering											
Optitrerings interval	1-2 uger											
Behandlingsmål	Stabil vægt uden væsentlig ascites og/eller deklive ødemer Reduceret tapningsbehov Maksimalt væggtab på ½ kg dagligt (1 kg ved deklive ødemer) Spændt ascites → drænage											
Monitorering (optitreringsfasen)	Vægt 1-2 uger blodprøver (Na, K, kreatinin, karbamid)											
Monitorering (vedligeholdelsesfasen)	Vægt 1-3 mdr. blodprøver (Na, K, kreatinin, albumin, INR, leverenzymmer, CRP, hæmoglobin og leukocytter)											
Opmærksomhedsgrænser	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Situation</th> <th>Handling</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kreatinin over normalområdet og/eller stigning > 50% over baseline</td> <td>Reduktion eller seponering af diuretika skal overvejes</td> </tr> <tr> <td>Na < 130 mmol/l</td> <td>Reduktion eller seponering af diuretika skal overvejes</td> </tr> <tr> <td>K > 5,0 mmol/l</td> <td>Reduktion eller seponering af spironolacton eller øgning af furosemid skal overvejes</td> </tr> <tr> <td>Tvivl om tilstedeværelse af ascites</td> <td>Ultralyd</td> </tr> </tbody> </table>		Situation	Handling	Kreatinin over normalområdet og/eller stigning > 50% over baseline	Reduktion eller seponering af diuretika skal overvejes	Na < 130 mmol/l	Reduktion eller seponering af diuretika skal overvejes	K > 5,0 mmol/l	Reduktion eller seponering af spironolacton eller øgning af furosemid skal overvejes	Tvivl om tilstedeværelse af ascites	Ultralyd
Situation	Handling											
Kreatinin over normalområdet og/eller stigning > 50% over baseline	Reduktion eller seponering af diuretika skal overvejes											
Na < 130 mmol/l	Reduktion eller seponering af diuretika skal overvejes											
K > 5,0 mmol/l	Reduktion eller seponering af spironolacton eller øgning af furosemid skal overvejes											
Tvivl om tilstedeværelse af ascites	Ultralyd											
Hyppigste bivirkninger	Spirolacton	Furosemid										
	Hyperkaliæmi Hyponatriæmi Gynækomasti Lægekramper	Hypokaliæmi Hyponatriæmi Lægekramper										

Tjekliste ved besøg	<p>Vægt</p> <p>Tilstedeværelse af ascites vurderet med objektiv undersøgelse registreres (0 = ingen, 1 = ikke spændt, 2 = spændt)</p> <p>Instruktion i saltfattig diæt (- lakrids) og udlevering af diætark (bilag B).</p> <p>NSAID skal seponeres. Seponering af ACE-hæmmer, ATII blokker og betablokker skal overvejes.</p>
Handling ved manglende respons	<p>Bestemmelse af døgnurin natrium udskillelse.</p> <p>Gentag diæt-instruktioner.</p> <p>Medicinanamnese (compliance, ny medicin inkl. håndkøbsmedicin).</p> <p>Anbefal 1 times hvile (liggende eller siddende med benene på en skammel) efter indtag af diuretika.</p> <p>Tapning ved spændt ascites og overveje tiltag som anført under refraktær ascites.</p>
Tolkning af døgnurin natrium udskillelse	<p>> 90 mmol/døgn – yderligere reduktion af saltindtag kan reducere ascitesmængden</p> <p>< 90 mmol/døgn - yderligere reduktion af saltindtag uden effekt på ascitesmængden</p> <p>20-80 mmol/døgn trods diuretisk behandling = diuretika resistent ascites</p> <p>< 20 mmol/døgn – ingen effekt af diuretisk behandling</p>
Særlige forhold	
Anvendelse af betablokade	Overveje reduktion af dosis eller seponering, særligt ved nyrepåvirkning og/eller lavt blodtryk.
Spontan bakteriel peritonitis	Profylaktisk antibiotika (ciprofloxacin 500 mg dagligt), bør påbegyndes efter 1. episode. Kan overvejes ved lavt ascites protein < 15 g/l.